

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 7. novembra 2013*

„Obdelava osebnih podatkov — Direktiva 95/46/ES — Člena 10 in 11 — Obveznost obveščanja — Člen 13(1)(d) in (g) — Izjeme — Obseg izjem — Zasebni detektivi, ki delujejo za organizacijo za nadzor reguliranega poklica — Direktiva 2002/58/ES — Člen 15(1)“

V zadevi C-473/12,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Cour constitutionnelle (Belgija) z odločbo z dne 10. oktobra 2012, ki je prispela na Sodišče 22. oktobra 2012, v postopku

Institut professionnel des agents immobiliers (IPI)

proti

Geoffreyju Engleberty,

Immo 9 SPRL,

Grégoryju Francotteju,

ob udeležbi

Union professionnelle nationale des détectives privés de Belgique (UPNDP),

Association professionnelle des inspecteurs et experts d'assurances ASBL (APIEA),

Conseil des ministres,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi M. Ilešič, predsednik senata, C. G. Fernlund (poročevalec), A. Ó Caoimh, sodnika, C. Toader, sodnica, in E. Jarašiūnas, sodnik,

generalni pravobranilec: Y. Bot,

sodni tajnik: V. Tourrès, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 11. julija 2013,

* Jezik postopka: francoščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Institut professionnel des agents immobiliers (IPI) Y. Paquay in H. Nyssen, odvetnika,
- za belgijsko vlado M. Jacobs in C. Pochet, agentki, skupaj z B. Rensonom, odvetnikom,
- za češko vlado M. Smolek, agent,
- za nizozemsko vlado B. Koopman in C. Wissels, agentki,
- za Evropski parlament A. Caiola in A. Pospíšilová Padowska, agenta,
- za Evropsko komisijo F. Clotuche-Duvieusart in B. Martenczuk, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 13(1)(d) in (g) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 15, str. 355).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Institut professionnel des agents immobiliers (IPI) (poklicna zbornica nepremičninskih posrednikov) na eni strani in G. Englebertom, družbo Immo 9 SPRL in G. Francottejem na drugi strani zaradi domnevnih kršitev nacionalne zakonodaje o izvajanju poklica nepremičninskega posrednika.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 95/46

- 3 V uvodnih izjavah 3, 8, 10, 37 in 43 Direktive 95/46 je navedeno:
 - „(3) ker ustanovitev in delovanje notranjega trga, na katerem je v skladu s členom 7a Pogodbe zagotovljen prosti pretok blaga, oseb, storitev in kapitala, zahteva ne le, da se osebni podatki lahko prosto prenašajo iz ene države članice v drugo, ampak tudi, da se zaščitijo temeljne pravice posameznikov;
 - [...]
 - (8) ker mora biti zato, da bi odstranili ovire za prenos osebnih podatkov, raven varstva pravic in svoboščin posameznikov glede obdelave takih podatkov enakovredna v vseh državah članicah; [...]
 - [...]

(10) ker je namen nacionalne zakonodaje o obdelavi osebnih podatkov varovati temeljne pravice in svoboščine, predvsem pravico do zasebnosti, ki jo priznava člen 8 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pa tudi splošna načela zakonodaje Skupnosti; ker zato približevanje teh zakonodaj ne sme povzročiti zmanjšanja varstva, ki ga zagotavljajo, ampak mora imeti za cilj zagotovitev visoke ravni varstva v Skupnosti;

[...]

(37) ker bi morala obdelava osebnih podatkov v novinarske namene ali zaradi literarnega ali umetniškega izražanja, predvsem na avdiovizualnem področju, predstavljati izjemo od zahtev nekaterih določb te direktive, kadar je to potrebno za uskladitev temeljnih pravic posameznikov s svobodo informiranja [...]

[...]

(43) ker države članice lahko prav tako naložijo omejitve pravic do dostopa in informacij ter nekaterih obveznosti upravljavca, če so potrebne na primer za zaščito državne varnosti, obrambe, javne varnosti ali pomembnih gospodarskih ali finančnih interesov države članice ali Unije, pa tudi za kazenske preiskave in pregone ter ukrepanje zaradi kršitev etike v zakonsko urejenih [reguliranih] poklicih; [...].“

4 Člen 1(1) Direktive 95/46 določa:

„V skladu s to direktivo države članice varujejo temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb in predvsem njihovo pravico do zasebnosti pri obdelavi osebnih podatkov.“

5 Člen 2(a) in (d) Direktive 95/46 določa:

„V tej direktivi:

(a) ‚osebni podatek‘ pomeni katero koli informacijo, ki se nanaša na določeno ali določljivo fizično osebo (‚posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki‘) [...]

[...]

(d) ‚upravljavec‘ pomeni fizično ali pravno osebo, javni organ, agencijo ali kateri koli drug organ, ki sam ali skupaj z drugimi določa namene in sredstva obdelave osebnih podatkov [...].“

6 Člen 9 Direktive 95/46 določa:

„Države članice določijo izjeme ali odstopanja od določb tega poglavja, poglavja IV in poglavja VI za obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja zgolj v novinarske namene ali zaradi umetniškega ali literarnega izražanja samo, če so potrebna za uskladitev pravice do zasebnosti s predpisi, ki urejajo svobodo izražanja.“

7 Oddelek IV Direktive 95/46, naslovljen Informacije, posredovane posamezniku, na katerega se osebni podatki nanašajo, zajema člena 10 in 11, ki urejata primere, ko so bili podatki zbrani od tega posameznika, in primere, ko podatki niso bili zbrani od njega.

8 Člen 10 Direktive 95/46 določa:

„Države članice določijo, da morata upravljavec ali njegov predstavnik zagotoviti posamezniku, na katerega se osebni podatki nanašajo in od katerega se podatki v zvezi z njim zbirajo, vsaj naslednje informacije, razen kadar jih že ima:

- (a) istovetnost upravljavca ali njegovega predstavnika, če obstaja;
- (b) namene obdelave podatkov;
- (c) vse nadaljnje informacije, npr.
 - prejemnike ali vrste prejemnikov podatkov
 - ali so odgovori na vprašanja obvezni ali prostovoljni, pa tudi možne posledice, če ne odgovori,
 - obstoj pravice do dostopa in pravice do popravka podatkov, ki se nanašajo nanj,

kolikor so take nadaljnje informacije potrebne, ob upoštevanju posebnih okoliščin, v katerih se podatki zbirajo, za zagotovitev poštene obdelave glede na posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo.“

9 Člen 11 te direktive določa, da kadar podatki niso bili pridobljeni od posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, države članice zagotovijo, da mora upravljavec ali njegov predstavnik med zbiranjem osebnih podatkov, ali če se predvideva posredovanje tretji stranki, najpozneje tedaj, ko se podatki prvič posredujejo, zagotoviti posamezniku, na katerega se osebni podatki nanašajo, vsaj informacije, našteje v tem členu, razen kadar jih že ima.

10 Člen 13 Direktive 95/46, naslovljen Izjeme in omejitve, v odstavku 1 določa:

„Države članice lahko sprejmejo predpise za omejitev obsega obveznosti in pravic, opredeljenih v členih 6(1), 10, 11(1), 12 in 21, kadar taka omejitev predstavlja potreben ukrep za zaščito:

- (a) državne varnosti;
- (b) obrambe;
- (c) javne varnosti;
- (d) preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja in pregona kaznivih dejanj ali kršitve etike za zakonsko urejene [regulirane] poklice;
- (e) pomembnega gospodarskega ali finančnega interesa države članice ali Evropske unije, vključno z denarnimi, proračunskimi in davčnimi zadevami;
- (f) spremljanja, pregledovanja ali urejanja, povezanega, četudi občasno, z izvajanjem javne oblasti v primerih iz (c), (d) in (e);
- (g) posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali pravic in svoboščin drugih.“

Direktiva 2002/58/ES

- 11 Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 514) v členu 15(1) določa:

„Države članice lahko sprejmejo zakonske ukrepe, s katerimi omejijo obseg pravic in obveznosti, določenih v členu 5, členu 6, členu 8(1), (2), (3) in (4) ter členu 9 te direktive, kadar takšna omejitev pomeni potreben, primeren in ustrezen ukrep znotraj demokratične družbe za zaščito državne varnosti (to je Državne varnosti), obrambe, javne varnosti in preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje in pregon kriminalnih dejanj ali nedovoljene uporabe elektronskega komunikacijskega sistema iz člena 13(1) Direktive [95/46]. [...]“

Belgijsko pravo

- 12 Zakon z dne 8. decembra 1992 o varstvu zasebnosti pri obdelavi zasebnih podatkov (*Moniteur belge* z dne 18. marca 1993, str. 5801) je bil spremenjen z zakonom z dne 11. decembra 1998 za prenos Direktive 95/46/ES (*Moniteur belge* z dne 3. februarja 1999, str. 3049, v nadaljevanju: zakon iz leta 1992). Člen 9 zakona iz leta 1992, katerega odstavka 1 in 2 ustrezata členoma 10 in 11 te direktive, določa obveznost obveščanja posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo.
- 13 Člen 3, od (3) do (7), zakona iz leta 1992 določa izjeme in omejitve za to obveznost obveščanja, med drugim kadar se obdelava osebnih podatkov izvaja zgolj v novinarske namene ali zaradi umetniškega ali literarnega izražanja in kadar jo vodijo civilna obveščevalna služba, vojaška splošna obveščevalna in varnostna služba, javni organi zaradi opravljanja svojih nalog kriminalistične policije, službe policije zaradi opravljanja svojih nalog uniformirane policije ali evropski center za pogrešane in spolno zlorabljene otroke.

Dejansko stanje v postopku v glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 14 Naloga IPI, ki je bil ustanovljen s kraljevim odlokom z dne 17. februarja 1995, je med drugim nadzor spoštovanja pogojev za dostop do poklica nepremičninskega posrednika in ustreznega opravljanja tega poklica. V ta namen ima sposobnost biti stranka v sodnih postopkih, kadar pri pravosodnih organih naznani kakršno koli kršitev veljavnih predpisov. IPI lahko za opravljanje svoje naloge uporabi storitve zasebnih detektivov.
- 15 V okviru svoje dejavnosti je IPI predlagal Tribunal de commerce de Charleroi, naj ugotovi, da so G. Engleberty, družba Immo 9 SPRL in G. Francotte kršili to zakonodajo, in naj G. Engleberty in G. Francotteju naloži opustitev različnih nepremičninskih dejavnosti. IPI je tožbo utemeljil na dejstvih, ki so jih zbrali zasebni detektivi, ki jih je uporabil.
- 16 Tribunal de commerce de Charleroi se je spraševalo o vrednosti, ki jo je treba pripisati dokazom, ki so jih zbrali zasebni detektivi, ob upoštevanju možnosti, da so bili zbrani brez upoštevanja zahtev na področju varstva posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in zato v nasprotju z zakonom iz leta 1992. To sodišče je navedlo, da IPI trdi, da uporaba tega zakona, ki zahteva, da je treba zadevno osebo prej obvestiti o preiskavi, ki jo vodijo detektivi, ali, če se podatki zbirajo pri tretjih osebah, ko so zadevni podatki zbrani, onemogoča dejavnost zasebnega detektiva. Navedeno sodišče se sprašuje, ali člen 3, od (3) do (7), zakona iz leta 1992 s tem, da izjeme od obveznosti obveščanja, ki veljajo za druge poklicne skupine ali subjekte v javnem interesu, ne razširja na zasebne detektive, ne ustvarja neenakega obravnavanja, ki je v nasprotju z ustavo. Zato se je odločilo, da bo o tem vprašalo ustavno sodišče.

- 17 Zadnjenavedeno sodišče meni, da je treba preveriti, ali je z zakonom iz leta 1992 s tem, da ne določa izjem za zasebne detektive, ki bi bile primerljive z izjemami iz člena 13(1)(d) in (g) Direktive 95/46, pravilno prenesena ta določba. Poudarja, da člen 3, od (3) do (7), zakona iz leta 1992 neenako obravnava osebe, ki opravljajo novinarsko, umetniško ali literarno dejavnost, pristojne službe na področju varnosti in policije ter evropski center za pogrešane in spolno zlorabljene otroke na eni strani ter osebe, ki opravljajo poklic zasebnega detektiva na drugi strani v smislu, da so samo prve oproščene obveznosti obveščanja iz člena 9 zakona iz leta 1992.
- 18 Po mnenju predložitvenega sodišča je to oprostitev mogoče razložiti ob upoštevanju dejavnosti, ki jih navedene osebe opravljajo in so povezane z obveščanjem javnosti ali kulturnim življenjem, ohranjanjem varnosti in javnega reda ter varstvom temeljnih pravic najšibkejših.
- 19 Zasebni detektivi naj bi bili v drugačnem položaju. Predložitveno sodišče opozarja, da tudi če je njihov poklic urejen z zakonom iz leta 1991, ki ga določa na splošno in pogojuje opravljanje poklica z licenco ministra za notranje zadeve, njihova dejavnost ni povezana z varstvom teh temeljnih pravic in splošnih interesov ter se na splošno nanaša na varstvo zasebnih interesov.
- 20 Ustavno sodišče navaja, da čeprav se zdi, da člen 13(1) Direktive 95/46 državam članicam v neki meri prepušča odločitev glede določitve ali ne zadevnih izjem, pa kljub temu obstaja dvom ob upoštevanju načeloma popolne uskladitve, opravljene s to direktivo.
- 21 V teh okoliščinah je Cour constitutionnelle prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali je treba člen 13(1)(g), *in fine*, Direktive [95/46] razlagati tako, da državam članicam prepušča odločitev glede tega, ali bodo določile izjemo od obveznosti takojšnjega obveščanja iz člena 11(1) te direktive, če je ta nujna zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih, ali pa za države članice glede tega veljajo omejitve?
 2. Ali so poklicne dejavnosti zasebnih detektivov, ki so urejene v nacionalnem pravu in se opravljajo za organizacije, ki so pooblašene za to, da pravosodnim organom naznanijo vsakršno kršitev določb, ki varujejo poklicni naziv in urejajo poklic, glede na okoliščine zajete z izjemo iz člena 13(1)(d) in (g), *in fine*, [Direktive 95/46]?
 3. Če je odgovor na drugo vprašanje nikalen, ali je člen 13(1)(d) in (g), *in fine*, [Direktive 95/46] združljiv s členom 6(3) [PEU] oziroma, natančneje, z načelom enakosti in prepovedi diskriminacije?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Uvodna ugotovitev

- 22 V okviru svojega prvega vprašanja se predložitveno sodišče sklicuje na obveznost takojšnjega obveščanja posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, ki naj bi bila določena v členu 11 Direktive 95/46.
- 23 Vendar je treba poudariti, da ta določba, ki se nanaša na podatke, ki niso bili pridobljeni od posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, ne določa obveščanja tega posameznika ob zbiranju podatkov, ampak v poznejši fazi. Člen 10 Direktive 95/46, ki se nanaša na zbiranje podatkov od posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, pa določa obveščanje tega posameznika ob

zbiranjju podatkov (glej v tem smislu sodbo z dne 7. maja 2009 v zadevi Rijkeboer, C-553/07, ZOdl., str. I-3889, točka 68). Takojšnje obveščanje posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, ne izhaja torej iz člena 11 Direktive 95/46, ki ga je navedlo predložitveno sodišče, ampak tega člena 10.

- 24 V zvezi s preiskavami, ki jih vodi zasebni detektiv, je iz predložitvene odločbe razvidno, da lahko ta zbira podatke bodisi neposredno od posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, bodisi posredno med drugim od tretjih oseb. Zato je treba ugotoviti, da sta lahko glede na okoliščine za take preiskave upoštevna tako člen 10 kot člen 11(1) Direktive 95/46.

Prvi dve vprašanji

- 25 S prvima dvema vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, na eni strani, ali je treba člen 13(1) Direktive 95/46 razlagati tako, da imajo države članice možnost ali prav obveznost v svoje nacionalno pravo prenesti izjeme, ki jih določa za obveznost obveščanja posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, o obdelavi njegovih osebnih podatkov, in na drugi strani, ali spada dejavnost zasebnega detektiva, ki deluje za poklicno organizacijo zaradi preiskovanja kršitev etike reguliranega poklica, v obravnavanem primeru poklica nepremičninskega posrednika, pod navedeni člen 13(1)(d) ali (g).
- 26 Najprej je treba ugotoviti, da se podatki, kakršne po navedbah predložitvenega sodišča zbirajo zasebni detektivi v zadevi iz postopka v glavni stvari, nanašajo na osebe, ki delujejo kot nepremičninski posredniki, in zadevajo določene ali določljive fizične osebe. Zato so osebni podatki v smislu člena 2(a) Direktive 95/46. Njihovo zbiranje, shranjevanje in posredovanje s strani regulirane organizacije, kot je IPI, ali zasebnih detektivov, ki delajo za njen račun, zato pomeni „obdelavo osebnih podatkov“ v smislu člena 2(b) direktive 95/46 (glej sodbo z dne 16. decembra 2008 v zadevi Huber, C-524/06, ZOdl., str. I-9705, točka 43).
- 27 Za odgovor na postavljeno vprašanje je treba najprej preučiti, ali imajo države članice na podlagi člena 13(1) Direktive 95/46 možnost ali obveznost, da določijo eno ali več izjem, ki so tam našteje, od obveznosti obveščanja posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, o obdelavi njegovih osebnih podatkov.
- 28 Iz uvodnih izjav 3, 8 in 10 Direktive 95/46 je razvidno, da je želel zakonodajalec Unije olajšati prost pretok osebnih podatkov s približevanjem zakonodaj držav članic, vendar ob varstvu temeljnih pravic oseb, zlasti pravice do zasebnosti, in z zagotavljanjem visoke ravni varstva v Uniji. Člen 1 te direktive tako določa, da države članice varujejo temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb in predvsem njihovo pravico do zasebnosti pri obdelavi osebnih podatkov (zgoraj navedena sodba Huber, točka 47, in sodba z dne 24. novembra 2011 v zadevi ASNEF in FECEMD, C-468/10 in C-469/10, ZOdl., str. I-12181, točka 25).
- 29 V ta namen vsebuje Direktiva 95/46 v členih 10 in 11 obveznosti obveščanja posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, o obdelavi podatkov v zvezi z njim, v členu 13(1) pa vendarle določa, da lahko države članice sprejmejo predpise za omejitev obsega teh obveznosti, kadar je taka omejitev nujna za namene, našteje v tem členu 13(1), od (a) do (g).
- 30 Predložitveno sodišče se v zvezi s tem sprašuje o polju proste presoje, ki ga imajo države članice glede na cilj uskladitve, ki mu je sledil zakonodajalec, kakor je izražen v uvodni izjavi 8 te direktive in ki je namenjen zagotovitvi enotne ravni varstva pravic in svoboščin posameznikov glede obdelave osebnih podatkov v vseh državah članicah.
- 31 Spomniti je treba, da je Sodišče že presodilo, da Direktiva 95/46 vodi do uskladitve, ki je načeloma celovita (glej sodbo z dne 6. novembra 2003 v zadevi Lindqvist, C-101/01, Recueil, str. I-12971, točki 95 in 96, ter zgoraj navedeno sodbo Huber, točki 50 in 51). Sodišče pa je tudi ugotovilo, da so

določbe Direktive 95/46 nujno sorazmerno splošne, saj se mora ta nanašati na najrazličnejše položaje, in da direktiva vsebuje pravila, za katera je značilna neka prožnost, s čimer v številnih primerih državam članicam prepušča, da same uredijo podrobnosti ali izberejo med več možnostmi (zgoraj navedena sodba Lindqvist, točka 83).

- 32 V zvezi s členom 13(1) Direktive 95/46 je treba navesti, da je iz njenega besedila, in zlasti uporabe izrazov „države članice lahko“ jasno razvidno, da ta določba ne zavezuje držav članic, da v svojem nacionalnem pravu določijo izjeme za namene, naštete v tem členu 13(1), od (a) do (g), ampak da jim je nasprotno zakonodajalec želel pustiti možnost, da se odločijo, ali, in če da, za katere namene, želijo sprejeti zakonodajne ukrepe za omejitev med drugim obsega obveznosti obveščanja posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo. Poleg tega je iz besedila istega člena 13(1) razvidno, da lahko države članice take ukrepe določijo le, če so ti potrebni. Možnost, ki jo navedeni člen 13(1) daje državam članicam, je tako pogojena s „potrebnostjo“ ukrepov, ki nikakor ne pomeni, da države članice morajo sprejeti zadevne izjeme v vseh primerih, v katerih je ta pogoj izpolnjen.
- 33 To razlago najprej potrjuje besedilo uvodne izjave 43 Direktive 95/46, v skladu s katerim „države članice lahko [...] naložijo omejitve pravic do [...] informacij [...], če so potrebne na primer za zaščito“ navedenih namenov. Dalje je potrjena s primerjavo med besedilom člena 13(1) Direktive 95/46 na eni strani in členom 9 ter uvodno izjavo 37 te direktive na drugi strani, ki jasno določata obveznost za države članice, da za obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja v novinarske namene ali zaradi umetniškega ali literarnega izražanja, določijo izjeme in odstopanja, če so potrebna za uskladitev pravice do zasebnosti s predpisi, ki urejajo svobodo izražanja.
- 34 To razlago prav tako potrjuje analiza, ki jo je naredilo Sodišče v sodbi z dne 29. januarja 2008 v zadevi *Promusicae* (C-275/06, ZOdl., str. I-271) v zvezi s členom 15(1) Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, katerega besedilo je podobno besedilu člena 13(1) Direktive 95/46 in ki se poleg tega na ta člen izrecno sklicuje.
- 35 Sodišče je najprej ugotovilo, da imajo države članice na podlagi navedenega člena 15(1) možnost, da določijo izjeme od splošne obveznosti, da zagotovijo zaupnost osebnih podatkov (zgoraj navedena sodba *Promusicae*, točka 50).
- 36 V zvezi z eno od teh izjem je Sodišče nato presodilo, da pa navedenega člena 15(1) ni mogoče razlagati, kot da v položajih, ki so v njem določeni, države članice zavezuje, da določijo obveznost razkritja osebnih podatkov (zgoraj navedena sodba *Promusicae*, točki 51 in 53).
- 37 Zato je treba ugotoviti, da daje člen 13(1) Direktive 95/46 državam članicam možnost, da določijo eno ali več izjem, ki so v njem naštete, vendar da te države k temu nikakor niso zavezane.
- 38 Nato je treba preučiti, ali dejavnost zasebnega detektiva, ki ravna za regulirano organizacijo, kot je IPI, spada pod izjeme iz člena 13(1)(d) in (g) Direktive 95/46.
- 39 V skladu z ustaljeno sodno prakso varstvo temeljne pravice do zasebnosti zahteva, da se odstopanja od varstva osebnih podatkov in njegove omejitve določijo v mejah tega, kar je strogo nujno potrebno (sodbi z dne 16. decembra 2008 v zadevi *Satakunnan Markkinapörssi in Satamedia*, C-73/07, ZOdl., str. I-9831, točka 56, in z dne 9. novembra 2010 v združenih zadevah *Volker und Markus Schecke in Eifert*, C-92/09 in C-93/09, ZOdl., str. I-11063, točki 77 in 86).
- 40 V zvezi z izjemama iz člena 13(1)(d) in (g) Direktive 95/46 je treba navesti, da se ti nanašata, zlasti prva, na konkretno opredeljen položaj, in sicer preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje in pregon kaznivih dejanj ali kršitev etike za regulirane poklice, ter, druga, na varstvo pravic in svoboščin drugih, ki pa niso natančneje določene.

- 41 Najprej je treba preučiti izjemo iz člena 13(1)(d) navedene direktive in preveriti, ali velja za dejavnost zasebnega detektiva, ki ravna za račun organizacije, kot je IPI.
- 42 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je poklic nepremičninskega posrednika v Belgiji reguliran poklic in da je IPI poklicna organizacija, katere naloga je nadzorovati spoštovanje zadevnih predpisov ter preiskovati in naznanjati kršitve teh predpisov.
- 43 Ugotoviti je treba, da dejavnost take organizacije, kot je IPI, ustreza položaju, na katerega se nanaša izjema iz člena 13(1)(d) Direktive 95/46, in da zato lahko spada pod to izjemo.
- 44 Ker pa Direktiva 95/46 ne določa podrobneje načina preiskovanja in odkrivanja kršitev predpisov, ta direktiva ne preprečuje taki poklicni organizaciji, da za izpolnitev svoje naloge uporabi specializirane preiskovalce, kot so zasebni detektivi, odgovorni za to preiskovanje in odkrivanje.
- 45 Iz navedenega je razvidno, da če se je država članica odločila prenesti izjemo iz navedenega člena 13(1)(d), se lahko zadevna poklicna organizacija in zasebni detektivi, ki zanjo delujejo, nanjo sklicujejo in zanje ne velja obveznost obveščanja posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, iz členov 10 in 11 Direktive 95/46.
- 46 Nasprotno, če pa država članica te izjeme ni določila, morajo biti posamezniki, na katere se osebni podatki nanašajo, obveščeni o obdelavi njihovih osebnih podatkov v skladu s podrobnimi pravili iz navedenih členov 10 in 11, zlasti glede roka.
- 47 IPI meni, da je uporaba izjeme od obveznosti obveščanja zanjo in za zasebne detektive, ki ravna za njen račun, za izpolnitev njene naloge nujna. Zasebnim detektivom bi bilo onemogočeno učinkovito opravljati dejavnost za IPI, če bi morali svojo identiteto in razloge za preiskavo razkriti še celo pred spraševanjem oseb, o katerih preiskujejo. Nizozemska vlada je prav tako trdila, da bi bile zadevne preiskave obsojene na neuspeh.
- 48 Kot je razvidno iz točke 37 te sodbe, pa so države članice pristojne, da odločijo, ali ocenjujejo, da je v njihovi zakonodaji nujno določiti izjemo iz člena 13(1)(d) Direktive 95/46 v korist poklicnih organizacij, kot je IPI, ki delujejo neposredno ali s pomočjo zasebnih detektivov. Lahko presodijo, da imajo te poklicne organizacije in zasebni detektivi, ki ravna za njihov račun, kljub uporabi členov 10 in 11 te direktive dovolj sredstev za odkrivanje kršitev zadevne poklicne etike, tako da prenos te izjeme ni nujen, da bi lahko te organizacije izpolnile svojo nalogo, ki je nadzor spoštovanja predpisov.
- 49 V zvezi z obsegom navedene izjeme je treba prav tako pojasniti pojem „kršitev [poklicne] etike“. V zvezi s tem se namreč pisna in ustna stališča, predstavljena Sodišču, razhajajo. Belgijska vlada v nasprotju s trditvami IPI meni, da se zadevne kršitve nanašajo zgolj na ravnanja nepremičninskih posrednikov z ustrezno licenco pri opravljanju njihovega poklica in ne zajemajo ravnanj oseb brez licence, ki se izdajajo za nepremičninske posrednike.
- 50 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da so pravila o dostopu do reguliranega poklica del pravil poklicne etike. Tako spada preiskovanje ravnanj oseb, ki kršijo ta pravila s tem, da se izdajajo za nepremičninske posrednike, pod izjemo iz člena 13(1)(d) Direktive 95/46.
- 51 Iz navedenega je razvidno, da lahko v skladu s to direktivo države članice določijo, da lahko regulirana poklicna organizacija, kot je IPI, sama ali s pomočjo zasebnih detektivov preiskuje morebitne kršitve pravil poklicne etike, vključno s kršitvami, ki izhajajo iz ravnanj oseb, ki niso spoštovale pravil o dostopu do poklica, in da pri tem spada pod navedeno izjemo.
- 52 Glede na obseg te izjeme ni nujno preučiti, ali dejavnost zasebnega detektiva, ki deluje za poklicno organizacijo, kot je IPI, prav tako spada pod izjemo iz člena 13(1)(g) Direktive 95/46.

53 Na prvo in drugo vprašanje je treba torej odgovoriti:

- člen 13(1) Direktive 95/46 je treba razlagati tako, da države članice nimajo obveznosti, ampak možnost prenosa v svoje nacionalno pravo ene ali več izjem, ki jih določa, od obveznosti obveščanja posameznikov, na katere se osebni podatki nanašajo, o obdelavi njihovih osebnih podatkov;
- dejavnost zasebnega detektiva, ki deluje za poklicno organizacijo zaradi preiskovanja kršitev etike reguliranega poklica, v obravnavanem primeru poklica nepremičninskega posrednika, spada pod izjemo iz člena 13(1)(d) Direktive 95/46.

Tretje vprašanje

54 Ob upoštevanju odgovorov na prvi vprašanji na tretje ni treba odgovoriti.

Stroški

55 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Člen 13(1) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov je treba razlagati tako, da države članice nimajo obveznosti, ampak možnost prenosa v svoje nacionalno pravo ene ali več izjem, ki jih določa, od obveznosti obveščanja posameznikov, na katere se osebni podatki nanašajo, o obdelavi njihovih osebnih podatkov.

Dejavnost zasebnega detektiva, ki deluje za račun poklicne organizacije zaradi preiskovanja kršitev etike reguliranega poklica, v obravnavanem primeru poklica nepremičninskega posrednika, spada pod izjemo iz člena 13(1)(d) Direktive 95/46.

Podpisi